

Còmic Josep Gálvez

Real com les seves fantasies

Tim Oruno:
Como tú ninguno

Manu Larcenet
Norma Editorial
Barcelona, 2007
Preu: 48 €
Pàgines: 12

Una de les vinyetes de la sèrie de Tim Oruno, de Manu Larcenet

La historieta ha estat caracteritzada sempre com una gran proveïdora de productes culturals de imaginació i fantasia per a infants i adolescents, vessant que es manté essencialment mitjançant l'aportació del manga. Darrerament, però, han aparegut a casa nostra llibres de gran qualitat que s'acosten a la canalla des del realisme, això sí, des de la perspectiva dels records, com ara *Piero*, d'Edmon Baudoin, i *El pequeño polio*, de Farid

Boudjellal. A aquestes obres, ja ressenyades aquí, que tracten de la relació adult-nen i que reivindiquen la presència de l'un en l'altre, hi hem d'afegir *Esas cosas*, de Julián Neel (Norma, 2007), narració senzilla i sincera, vitalista, que tracta en contrapunt dos moments de la relació de l'autor amb el seu pare: la seva infància i la vellesa del progenitor.

La figura paterna, en forma d'absència, és part del motor narratiu de la sèrie Tim Oruno, de Manu Larcenet, de la qual a casa

nostra s'ha publicat el primer llibre: *Como tú ninguno*. Amb la peculiar síntesi d'absurd i de realitat que defineix el seu estil humorístic, l'autor vol apropar-se a un sector de la població francesa que manifesta amb una freqüència creixent la radicalitat de la seva frustració: els menors dels suburbis i guetos.

Aprenent de perdedor

El seu protagonista és un aprenent de perdedor que acumula handicaps i que es mou amb tanta decisió i imaginació com poc en-

cert per superar-los. Ell, que conjumina ingenuïtat i rebel·lia evasiva, és perseguit, primer, i ajudat, finalment, per Edukator, un justicier emmascarat, que vigila l'aplicació correcta de l'ortografia. És una relació en què la ironia juganera de Larcenet assenya-la l'origen dels fracassos en determinades polítiques d'integració: un model de socialització cultural que ja no es vàlid per a determinats col·lectius i en el qual sembla que les coses no s'arreglen insistint en velles fórmules.*

MICRORELAT

MIQUEL DE PALOL

Un conte d'hivern

La Tònia dels Roquers envia la filla petita al súper de la cantonada a comprar el que s'ha descuidat per sopar. L'Antígona baixa les escales pensant si podrà *pirulejar* part del canvi per a la revista que no sempre li deixen comprar. La *pirula* és relativa, és clar: el tracte és dur la nota i fer els comptes al cèntim, però, els fets consumats, ja ha colat alguna vegada i ara, amb les festes a prop, la cosa té més possibilitats.

Remena el frigo ple de safates de pòrex amb peces de carn de diverses menes, algunes amb noms que l'Antígona troba exòtics. Un empleat amb l'uniforme vermell de la cadena de súper se li acosta.

-Et puc ajudar, bonica?
L'Antígona se'l mira de cap a peus. No l'havia vist mai. No li agrada que li diguin bonica, i menys un merdós desconegut, ni preciosa, ni guapa, ni vedelleta amb pèsols tal com s'entesta a fer l'últim *maromo* que s'ha lligat la Tònia. Repassa sense tallar-se l'home vermell. És alt i deixatat, amb el cos en forma d'ou, el punt més ample una mica més avall de la meitat, i estrenyent-se cap als peus i el cap, que també té forma d'ou més petit.

-Vull costelletes d'un xai molt especial -diu l'Antígona, i se sobresalta ella mateixa, perquè la Tònia, mira que n'anava d'atabalada, no li ha dit res del xai, però tot li sembla tan igual i

poca cosa que d'una manera o altra s'ha de treure de sobre aquest gamarús.

L'empleat fa una riallada suau però tremebundament profunda, i l'Antígona s'espanta de la successió de les coses, del que ella ha dit i de com riu el gran pallaso, de com una cosa ha fet l'altra, de què pesa més, si la presència del tio, el que ella li ha dit o l'oblit de la Tònia, s'esvera perquè no sap ara què vindrà. L'empleat deixa de riure com una màquina que se li acaba la pila, s'ajup fins a tocar d'ulleres amb el nas de l'Antígona que reula, que ja no pot recular més, i molt fluix li diu:

-Totes les costelletes són d'un xai molt especial.*

ESPÈCIE PROTEGIDA

ADA CASTELLS

L'oncle Folch i Torres

Per a molts, Folch i Torres és com aquells oncles llunyans de qui sents a parlar en família i el dia del teu aniversari i per Nadal es materialitzen en forma d'obsequi. Abans d'entendre qui era i com era, els pares ens explicaven les aventures d'en Bolavà detectiu, que menjava sardines per convertir-se en gat, o les d'en Massagran dibuixat per Madorell, que sempre estava envoltat de personatges negres i prims com formigues, i naturalment ens duïen a veure els Pastorets en teatres de barri amb olor de florit, llocs on vam aprendre a guardar silenci. Rere tot plegat hi havia un home amb noms i cognoms, però nosaltres encara no ho sabíem.

Ara que es dona més importància a les anècdotes vitals dels escriptors que a la seva obra, el cas de Folch i Torres és excepcional. Quanta gent sentirà aquests dies de Nadal la seva obra sense ni tan sols saber que és d'ell? Aquest és el

AVUI

veritable èxit d'un escriptor: aconseguir que les seves paraules siguin el seu amagatall, el seu refugi.

Però la vida mai no és del tot justa i aquesta literatura popular, accessible a tots els públics, que el va catapultar cap a la fama, ha eclipsat l'obra més compromesa de Folch i Torres. Amb motiu del centenari de la novel·la *Aigua avall*, Amsterdam Llibres acaba de treure'n una edició revisada. Així podem comprovar com aquest home capaç de fer-nos riure de nens, també sabia explicar històries relacionades amb la lluita de classe i els amors perduts. No és qüestió de fer justícia, una paraula aliena a l'art, sinó d'animar-se a descobrir una altra cara d'aquest oncle llunyà a qui molts devem el plaer de la lectura.*